

Peaces

#2 | voorjaar 2010

**Guatemala: Maya
indianen onder druk**

**Ervaringen van
PBI'ers in het veld**

**Mexico veroordeeld
in de zaak Radilla**

pbi
making space for peace

Bij het tweede nummer van *Peaces*

Blij dat u deze uitgave in handen heeft? Zou wel terecht zijn, want het is lang niet overal ter wereld zo dat iedereen zich vrijelijk over mensenrechten kan uitlaten.

Ook in deze *Peaces* weer aandacht voor mensen die zich niet veilig kunnen voelen omdat ze zich inzetten voor mensenrechten. Aandacht ook voor de rol die PBI speelt in hun leven. Zodat we ons weer even herinneren waarom we ons hier allemaal mee bezighouden: heel concreet hulp bieden aan heel concrete mensen.

Graag uw aandacht voor hun verhalen.

Roeland Dol
hoofdredacteur

colofon

Aan deze *Peaces* werkten mee:

Redactie: Lotte van der Ploeg, Marijke Tolboom, Mark van der Laan, Sengul Civan

Eindredactie: Esther Vink, Janine Tijhoff, Liesbeth Lenselink

Hoofdredactie: Roeland Dol

Vormgeving: Baba's Projects,

www.babasprojects.com

Met bijdragen van: Anouk Eigenraam, Carly Bishop, Ellis Veen, Henk Zandvliet, Meriam Smith en Wijnand Thoomes.

Kom naar de PBI

jaardag, 3 juli

zie pagina 14

PBI Nederland
Oudegracht 36
3511 AP Utrecht
06 16 49 82 21

info@peacebrigades.nl
www.peacebrigades.nl
skypeadres: pbi.nederland

KvK: 41024240
giro 41 74 379 t.n.v. PBI Nederland

pbi
making space for peace

Foto omslag: **Dominga Vázquez**, de eerste gekozen Maya burgemeester van Guatemala. Zie pagina 5-7.

Peace Brigades International

Peace Brigades International beschermt lokale mensenrechtenverdedigers in Mexico, Nepal, Indonesië, Guatemala en Colombia en bevordert geweldloze oplossingen van conflicten sinds 1981. Het werk van lokale mensenrechtenverdedigers is van cruciaal belang voor de naleving van de rechten van de mens en het versterken van een vitale *civil society*.

De lokale mensenrechtenverdedigers en gemeenschappen die PBI beschermt, voelen zich verantwoordelijk voor gerechtigheid, vrede, verzoening en wederopbouw in hun omgeving en land. Ze functioneren vaak met gevaar voor eigen leven. PBI traint daarom internationale vrijwilligers en zendt deze uit naar deze (post)conflictgebieden om daar de politieke ruimte van lokale mensenrechtenverdedigers te vergroten, zodat zij zelfstandig en zonder inmenging van buitenaf, hun werk kunnen doen, in relatieve veiligheid.

PBI werkt uitsluitend op aanvraag van de organisaties zelf en werkt volgens een mandaat van niet-

inmenging, onpartijdigheid en geweldloosheid. Tevens werken we altijd binnen de grenzen van de wet van het gastland. PBI begeleidde in 2009 ruim 50 organisaties, waaronder advocatencollectieven, vrouwenrechtenorganisaties, boerenorganisaties, milieuorganisaties en vredesgemeenschappen. Naar schatting hebben 7000 mensen direct profijt van ons werk en zorgt het voor een positief effect voor vele duizenden mensen, hun gemeenschappen en op staatsstructuren.

Het werk in de projectlanden wordt ondersteund in 16 landen, waaronder Nederland. PBI is als organisatie erkend door de Verenigde Naties en ontving in 2001 de *Martin Ennals Award for Human Rights Defenders*. In datzelfde jaar werd de organisatie genomineerd voor de *Nobelprijs voor de Vrede*.

Zie ook www.peacebrigades.org en www.peacebrigades.nl.

In dit nummer

- 4 Bericht uit... Indonesië
- 5-7 Fotoreportage Guatemala
- 8 Bericht uit... Nepal
- 9 Gastcolumn over mensenrechten
- 10 interview met **María Amaya**, Colombia
- 11-12 Achtergrond: Mexico
- 13 Bericht uit... Nederland
- 14 PBI-nieuws, agenda

Bericht van **Ellis Veen** uit Nepal, pagina 8.

Bericht uit... Indonesië

'Eigen ideeën en capaciteiten versterken'

'Het brengt een grote cultuurschok teweeg', zegt Meriam Smith over haar terugkomst in Nederland, begin januari. Samen met haar man Harold Passage werkte ze een jaar in het PBI-team in Wamena, in de binnenlanden van Papoea, Indonesië. Ze blikt terug op een indrukwekkende tijd.

In Papoea is het al decennialang onrustig vanwege conflicten en geweldsuitbarstingen tussen veiligheidstroepen en onafhankelijkheidsstrijders. Naast het 'gewone PBI-werk', het begeleiden van cliënten, investeert PBI in Wamena veel in vredesonderwijs.

Meriam: 'In het kader van dit programma onderhielden wij een bibliotheek. We namen hiervoor lokaal personeel aan en ondersteunden hen in de dagelijkse werkzaamheden. Daarnaast dachten we met lokale partners na over activiteiten waarbij cultuur, vrede, geweldloosheid en gender centraal staan. Inzet daarbij was hun eigen ideeën en capaciteiten te versterken.'

Een van die activiteiten organiseerde PBI met de lokale partner *Yocko Huby*. 'Met Yocko brachten we verschillende stammen, met een historie van stammenoorlog, samen in het *Peace Dance* project. Het doel was om culturele waardigheid en onderling respect te vergroten. Voorzichtig brachten wij ze met elkaar in gesprek. Het is een van de hoogtepunten van ons werk.'

Hun verblijf in Indonesië kende ook moeilijke momenten, zoals de ongeregelde rondom de verkiezingen. 'De gewelddadige incidenten en dreigingen waren heftig om mee om te gaan', meent Meriam. 'Daarnaast was het niet altijd makkelijk om als koppel in een team te leven met erg weinig privacy. Maar al met al hebben wij een prachtige tijd achter de rug dankzij PBI. We hebben van heel dichtbij kennisgemaakt met de inheemse Papoea-cultuur en aandacht gecreëerd voor het belang van een vreedzame conflictoplossing.'

Meriam Smith / Lotte van der Ploeg

Meriam, rechts in het PBI-shirt, in Papoea, met PPE partner en deelnemers.

Guatemala: Maya indianen onder druk

Tussen 1960 en 1996 werd Guatemala geteisterd door een burgeroorlog. In die 36 jaar vielen veel slachtoffers, waarvan het overgrote deel onder de inheemse bevolking: de Maya indianen.

Het leger beschouwde de Maya gemeenschappen als bondgenoten van de guerrilla's. Veel Maya's werden gedwongen 'hergelokaliseerd' en belandden in schamele woonkampen. Ook boerenorganisaties werden als 'sympathisanten van de guerrilla's' als illegaal bestempeld en veel van hun leiders zijn in die periode verdwenen. Ruim 200.000 Maya's vluchtten naar Mexico en de VS.

Is er uitzicht voor de Maya's?

In 1996 bereikten de regering en de guerrilla's een vredesakkoord, maar het juridische systeem faalt in een behoorlijke uitvoering daarvan. Volgens een rapport van Amnesty International uit 2006 worden de belangen van de Maya's nog steeds opgeofferd aan die van grootgrondbezitters. Ook de nationale en internationale industrie krijgt voorrang.

Onteigening van land en verlies van natuurlijke grondstoffen heeft geleid tot armoede onder de Maya's: 87% leeft op de armoedegrens. Andere problemen die nog steeds spelen voor de Maya's zijn loonconflicten met landbezitters en uitsluiting van de politieke arena, waardoor ze geen invloed hebben op de besluitvorming om hun sociaal economische positie te verbeteren.

Bronnen: Amnesty International, www.frontlinedefenders.org, www.c-r.org (*Conciliation Resources*)

Dominga Vázquez is de eerste gekozen Maya burgemeester in Sololá, Guatemala. Zij strijdt voor de rechten van de inheemse bevolking en stimuleert de Maya's om te participeren in politieke activiteiten.

Krottenwijk bij de plantage *La Mocca*. Na twee gewelddadige ontruiming, waarbij drie mensen omkwamen, woonden de werknemers vier jaar langs de weg (2007).

PBI begeleidt in Guatemala diverse organisaties die vreedzaam proberen de maatschappelijke positie van de Maya's te verbeteren en misstanden uit het verleden recht te zetten, onder meer:

- *Municipalidad Indígena de Sololá*, het bestuur van de inheemse gemeente Sololá is het orgaan dat de Maya gemeenschap in Sololá vertegenwoordigt;
- *CONAVIGUA*, *Coordinadora Nacional de Viudas de Guatemala*, houdt zich bezig met het opgraven van mensen die in de burgeroorlog zijn verdwenen en vermoord blijven;
- *UVOC*, de Unie van inheemse boerenorganisaties in Verapaz;
- *Colectivo Madre Selva*, Milieuorganisatie die zich inzet tegen de exploitatie van Guatemala's natuurlijke rijkdommen door buitenlandse bedrijven;
- *CONAPAMG* zet zich in voor het legaliseren van terreinen die door landloze personen zijn bezet.

Treurende Maya vrouw bij de opgraving van een vermoord familielid, begeleid door *CONAVIGUA* (2004).

Na persie van boerenorganisatie UVOC stelde het Ministerie van Landbouw grond ter beschikking voor een nieuwe wijk, met scholen, huizen en een medisch centrum (2010).

De inheemse bevolking wijdt de grond in met een Maya ceremonie (2010).

Bericht uit... Nepal

'Ik voel me vereerd om PBI te vertegenwoordigen'

Na haar studie culturele antropologie twijfelde Ellis Veen geen seconde om zich aan te melden voor uitzending naar Nepal, het land waarin ze gespecialiseerd is. Voor Peaces omschrijft zij de dagen rondom 10 december, de Dag van de Mensenrechten.

5 December Onze cliënten, *Advocacy Forum*, bereiden zich voor op een belangrijke dag. Zij gaan bij de politie klachten indienen van slachtoffers van het conflict tussen de maoïstische rebellen en de regering. We worden gebeld om een advocaat te begeleiden die de zaak nogmaals met de slachtoffers wil doornemen. Omdat het dorp vlakbij een legerbasis ligt, voelt hij zich veiliger als wij meegaan.

7 december Mijn collega en ik ondernemen een lange reis langs kleine dorpjes over een hobbelweg. Bij aankomst worden we vriendelijk ontvangen. De advocaat neemt de laatste details met de slachtoffers door.

8 december Enkele Europese ambassadeurs, en die van de Verenigde Staten, komen bij ons op bezoek. Voor één dag staat het district *Bardiya*, het district met het grootste aantal verdwijningen, in de schijnwerpers en ik voel me vereerd om PBI te vertegenwoordigen. De ambassadeurs zijn ontroerd door de verhalen van de slachtoffers en benadrukken dat er geen sprake is van een vredesproces zolang zij geen gerechtigheid krijgen.

10 december We begeleiden de advocaat naar het politiebureau. Helaas, het hoofd van de politie wil de zaak niet registreren voordat hij met zijn leidinggevende heeft gesproken. Maar de politie uit tenminste geen intimidaties en wordt door de aan-

wezigheid van PBI meer onder druk gezet om de zaak te registreren, zo meent de advocaat.

11 december Een dagje op kantoor. Met het team bespreken we de ontmoeting met de nieuwe burgemeester. Streven naar consensus betekent meer vergaderen, maar levert vaak een betere oplossing op. Behalve wanneer het gaat over de muizen in ons huis. Tijd om te bespreken hoe we hiervan afkomen is er niet, want er komt alweer een nieuwe aanvraag voor beschermende begeleiding binnen.

Ellis Veen / Lotte van der Ploeg

Meer over Ellis in Nepal:
<http://morgaine.waarbenjij.nu>

Ellis Veen, met collega en cliënten, 10 december

Half januari had ik het genoegen aanwezig te zijn bij de nieuwjaarsborrel van PBI met lekkere hapjes en drankjes en veel gedreven mensen. Twee van hen waren net terug uit Indonesië en vertelden enthousiast hoe ze daar hadden gewerkt aan 'peace education' en aan 'protective accompaniment'.

Dit laatste, de bescherming van 'mensenrechtenverdedigers' is waar PBI vooral door bekend is geraakt. Voor dat werk heb ik veel waardering, maar ik zit ook met een aantal vragen. Over welke mensenrechten hebben we het: over economische, sociale, culturele rechten en/of over burgerlijke vrijheden? En wanneer kan iemand aanspraak maken op bescherming? Wat weet PBI eigenlijk van de mensenrechtenverdedigers in Colombia of Nepal? Hoe gedragen die zich ten opzichte van vrouwen, homoseksuelen of mensen uit een andere etnische groep?

Als het gaat om mensenrechten is er nogal eens sprake van selectief winkelen. Zo ken ik een Kamerlid dat zich opwerpt als verdediger van mensenrechten, vooral van de vrijheid van meningsuiting, maar tegelijkertijd ontzegt hij een grote groep mensen de vrijheid van religie. Wie haat zaait, mag erop rekenen geweld te oogsten en daarom moet deze politicus al heel lang zwaar worden bewaakt.

In Nederland hebben we gelukkig een overheid die ook garant staat voor zijn veiligheid, maar in veel landen kan of wil de overheid deze bescherming niet bieden. PBI kan natuurlijk onmogelijk in alle gevallen deze taak op zich nemen, dus moeten er keuzes worden gemaakt. Ligt het dan niet meer voor de hand om te kiezen voor de bescherming van mensen die zich op geweldloze wijze inzetten voor vrede en verzoening in plaats van voor 'mensenrechten'? Zo'n keuze doet mijns inziens ook meer recht aan de naam van de organisatie: PEACE Brigades International.

Henk Zandvliet is directeur van NEAG Alternatieven voor Geweld. Deze column schreef hij op persoonlijke titel.

Interview met **María Amaya**, Colombia

Wat betekent de PBI nu eigenlijk in de praktijk voor haar cliënten? Een interview met María Irene Ramírez Amaya. Zij vertegenwoordigt de Colombiaanse boerenorganisatie ACVC (Asociación Campesina del Valle del Río Magdalena, Boerenvereniging van de Cimitarra-vallei).

Wat doet de ACVC?

In het kort strijdt de ACVC voor de mensenrechten van de boeren in dit gebied. We proberen de problemen waarmee we kampen bij de Colombiaanse overheid op de agenda te zetten. We willen dat de *Zona de Reserva Campesina* (een beschermd gebied voor de boerengemeenschap) opnieuw wordt ingesteld. Dit reservaat zal de boeren in dit gebied weer een toekomst geven. Vaak zijn zij door het geweld in andere delen van het land hierheen gedreven om een nieuw bestaan op te bouwen.

Met welke tegenstand heeft de ACVC te maken?

Vooral met tegenstand van de overheid, die onze activiteiten tegenwerkt, vertraagt en bemoeilijkt. Wij menen dat de overheid probeert om onze goede naam te bezoedelen, onder meer door het aanspannen van ongefundeerde rechtzaken tegen leden van onze organisatie. Het achterliggende doel is om ons en de boeren weg te krijgen uit de Cimitarra-vallei, zodat grote bedrijven toegang krijgen tot de natuurlijke rijkdommen (onder meer goud).

Hoe kwam de ACVC in contact met PBI?

PBI begeleidde al enige tijd andere organisaties in Barrancabermeja waaronder *CREDHOS (Corporación Regional para la Defensa de los Derechos Humanos, Regionale Vereniging voor het Verdedigen van de Mensenrechten)*. We hebben contact gezocht via CREDHOS en sinds juni 2009 zijn we officieel cliënt van PBI.

Hoe staat PBI de ACVC bij?

PBI begeleidt ons tijdens ons werk in de Cimitarra-vallei, onder andere bij het geven van workshops over mensenrechten, over het milieu en over agro-ecologie. Ook begeleidt PBI ons tijdens demonstraties in Barranca en bij onze ontmoetingen met *Comisiones de Verificación* [tribunalen over ernstige mensenrechtenschendingen - red.]. Tijdens door de staat aangespannen rechtzaken tegen leden van de ACVC is PBI aanwezig en laat zo de internationale steun voor ons werk zien.

Wat is uw wens voor de toekomst?

Wij willen leven in een land vrij van geweld. Ons, Colombianen, doet het pijn te zien wat er zich afspeelt in ons land. Als ACVC willen we erkenning voor ons werk, en betere omstandigheden voor de boeren in de Cimitarra-vallei. We zijn moe van alle problemen waar we mee kampen. Voor onze kinderen en kleinkinderen willen we een betere toekomst.

Mexico veroordeeld voor militaire straffeloosheid

In Mexico zijn burgers weerloos tegen misdaden van het leger. Toch zijn er mensen die blijven strijden voor gerechtigheid. Dit artikel gaat over deze mensen. Hun moedige en geweldloze strijd is niet zinloos, want dankzij hen is Mexico op 15 december 2009 veroordeeld vanwege militaire straffeloosheid in de zaak *Radilla*.

De zaak Radilla

Rosendo Radilla Pacheco reisde met zijn 11-jarige zoon per bus in de provincie Guerrero. Bij een militair checkpoint stopte de bus en de passagiers moesten eruit. Militairen doorzochten de bagage van de passagiers en iedereen mocht terug de bus in, behalve Rosendo Radilla. De militairen namen hem gevangen omdat hij als activist liederen had gecomponeerd. Rosendo is nog één keer gezien in een militaire gevangenis waar hij volgens getuigen gemarteld en bedreigd werd. Tegen hem werd gezegd dat hij als visvoer in het water zou worden gegooid. Daarna heeft nooit meer iemand iets van of over hem vernomen. Deze verdwijning vond plaats op 25 augustus 1974, tijdens de 'Vuile Oorlog' tussen Mexico en de gewapende rebellen. Die verzetten zich in de jaren zestig en zeventig tegen repressie van de staat. Tijdens deze oorlog zijn honderden burgers door het leger verkracht, gemarteld, verdwenen, vermoord. Mexico heeft tot op heden geen van deze misdaden adequaat onderzocht, laat staan een dader berecht.

Strijd om gerechtigheid

Tita Radilla is de dochter van de verdwenen Rosendo Radilla. Samen met haar familie heeft Tita *AFADEM* opgericht, een organisatie die families van verdwenen personen helpt. Ze heeft meer dan 30 jaren lang gestreden voor gerechtigheid voor haar vader en andere slachtoffers. Maar Mexico heeft de verzoeken en eisen om de zaak Radilla te onderzoeken en de daders te vervolgen al die jaren genegeerd.

Vanwege haar strijd om gerechtigheid is Tita Radilla bedreigd. Daarom vroeg ze bescherming van PBI. Sinds 2003 begeleiden PBI-vrijwilligers haar bij risicovolle ondernemingen. PBI brengt haar zaak internationaal onder de aandacht en draagt zo bij aan internationale support. De aanwezigheid van PBI wordt geaccepteerd door Mexico vanwege de kernwaarden van PBI. Deze waarden zijn geweldloosheid, geen partij kiezen en geen inhoudelijke bemoeienis met de zaak. PBI'ers handelen altijd binnen de grenzen van de wetten van het land waar ze werkzaam zijn.

Tita Radilla zegt over PBI: *'Door de aanwezigheid van PBI-vrijwilligers voel ik me zekerder om in het openbaar zaken aan te kaarten en durf ik meer te doen dan voorheen. Ook behandelen de autoriteiten mij en de organisatie netter sinds ik begeleiding krijg van PBI.'*

Het is belangrijk dat Tita Radilla haar werkzaamheden kan voortzetten. *'Denk je dat, als we naar huis gaan en gaan slapen, dat de staat dan zal zeggen: "Beste families, hier zijn wij. Wij gaan de verdwijningen oplossen"?' Nee, wij moeten zelf actie ondernemen. Wij moeten de verzoeken en eisen indienen en alles doen wat nodig is. Geen enkele zaak mag van de agenda worden weggestreept. We willen niet dat de misdaden zich blijven herhalen'*.

Voortdurend geweld

Want ook na de Vuile Oorlog blijven de misdaden tegen de mensheid in Mexico voortduren. Tot 2000 was Mexico een eenpartijstaat, met de *PRI* ('Institutioneel Revolutionaire Partij') aan de macht. Verzet tegen de PRI werd beantwoord met grof geweld.

Het bloedbad bij *Aguas Blancas* in 1995 is hier een voorbeeld van. Bij een demonstratie door leden van een boerenorganisatie werden 17 demonstranten van dichtbij door de politie doodgeschoten en 21 raakten gewond.

Een ander voorbeeld is het bloedbad van *Acteal* in 1997 waarbij 45 kerkgangers, merendeel vrouwen en kinderen door paramilitairen zijn doodgeschoten. Deze kerkgangers zouden banden hebben met de *Zapatistas* waarmee de staat in een gewelddadige strijd was verwickeld.

Toen de PRI in 2000 de verkiezingen verloor, kwam de *PAN* (de Nationale Actie Partij) aan de macht. Maar de PAN maakte geen schoon schip

door de schuldige militairen te berechten en een einde te maken aan de misdaden tegen de menselijkheid. De mensenrechtensituatie is de laatste jaren zelfs weer verslechterd.

Mexico zet sinds 2006 op grote schaal het leger in in de strijd tegen drugs en het buitensporige geweld en de georganiseerde misdaad die daarmee gepaard gaan. Maar veel van de militairen die de burgers zouden moeten beschermen, begaan verschrikkelijke misdaden tegen de menselijkheid. Ze wenden hun macht aan om slachtoffers te stigmatiseren en mensenrechtenactivisten zonder proces of geldige reden op te sluiten. En ze kunnen dat ongestraft blijven doen.

Voortdurende straffeloosheid

Dat komt doordat het optreden van militairen in Mexico niet wordt beoordeeld door een civiele aanklager, maar door het Ministerie van Defensie, zodra het een 'misdad tegen de staat' betreft. En het militair Wetboek van Strafrecht hanteert daar een zeer ruime definitie voor: 'alle misdaden zolang deze zijn begaan door een militair'. Dus ook als de misdaad niets met het leger, of de staat, te maken heeft, zoals het vermoorden, verkrachten en martelen van onschuldige burgers, is het Ministerie van Defensie de instantie die de zaak onderzoekt en berecht.

In de praktijk komt het er op neer dat het Ministerie de militaire misdadigers zeer zelden vervolgt. In de afgelopen 30 jaar zijn slechts in één zaak van militair geweld tegen burgers de daders berecht. De slachtoffers worden monddood gemaakt. Ze staan voor de keuze: opgeven of leven in voortdurende angst.

Ines Fernandez Ortega werd op 22 maart 2002 voor deze keuze gesteld. Zij was thuis met haar vier kinderen toen zij werd belaagd door soldaten. Ze vroegen haar waar haar man was en waar hij het vlees had gestolen dat op haar patio lag. Ines spreekt geen Spaans en kon de soldaten geen antwoord geven. De soldaten werden woest. Ines werd verkracht. Daarna verlieten de soldaten het huis, stalen het vlees en gingen weg. Ines leeft sindsdien met de voortdurende angst om wat haar of haar kinderen nog kan overkomen. Ondanks deze angst deed ze aangifte, maar de zaak werd gesloten zonder dat de daders vervolgd werden.

Op 12 november 2009 werd Ines' dochter bedreigd door twee soldaten.

Mexico vervolgd

Tussen de verdwijning van Rosendo en de verkrachting van Ines liggen 36 jaren van militaire straffeloosheid. Maar dankzij Tita en Ines is de situatie niet uitzichtloos. Ze hebben aangifte gedaan en zijn ondanks de dreigementen en de angst blijven strijden voor gerechtigheid. Beiden hebben een petitie ingediend bij de *Inter-American Commission of Human Rights* (IACHR) tegen Mexico, omdat Mexico weigert de daders te vervolgen en te veroordelen. De IACHR heeft hun zaken voorgedragen aan het *Inter-American Human Rights Court* (IAHRC).

Op 15 december 2009 sprak het Hof uit dat Mexico schuldig is aan de verdwijning van Rosendo Radilla en oordeelde het dat Mexico spoedig en vakkundig onderzoek moet doen naar de zaak. Mexico moet Rosendo Radilla, of zijn stoffelijk overschot, opsporen en de familie Radilla een schadevergoeding betalen. Bovendien schrijft het vonnis voor dat Mexico het Militair Wetboek moet aanpassen aan de eisen van de wet en de internationale verdragen. Dit houdt in dat militairen, als zij misdaden tegen burgers begaan, vervolgd worden door een civiele aanklager en berecht worden door een civiele strafrechter.

De uitspraak betekent gerechtigheid voor de familie Radilla en uitzicht op gerechtigheid voor duizenden andere slachtoffers van misdaden tegen de mensheid in Mexico. Dat er mensen zijn zoals Tita Radilla en Ines Fernandez Ortega biedt hoop. Met steun van organisaties als PBI kunnen zij die hoop realiseren.

Marijke Tolboom

(bronnen: * *Uniform Impunity 2009*, Human Right Watch * *Human rights defenders in the State of Guerrero*, PBI, december 2007)

Momenteel werkt **Wendy Schutte** voor PBI in Mexico. In juni vertrekt **Mirjam Muis** er heen.

Interview met vrijwilliger in Nederland

PBI zendt vrijwilligers uit naar allerlei landen. Maar ook in Nederland zijn vele vrijwilligers voor PBI actief – er is hier immers maar één betaalde kracht. In deze Peaces een interview met Anouk Eigenraam. Zij is eind 2009 bestuurslid van PBI Nederland geworden.

Waarom ben je bestuurslid van PBI geworden?

Mensenrechten zijn altijd een belangrijk thema geweest in mijn leven. Vroeger wilde ik altijd ontwikkelingswerker worden, dat werd uiteindelijk de journalistiek. Omdat ik toch betrokken wil blijven bij mensenrechten heb ik besloten mij in mijn vrije tijd in te zetten voor dit thema.

En wat trekt je dan speciaal bij PBI aan?

Het feit dat het heel praktisch werk 'on the ground' is en dat het principe eigenlijk heel simpel is: door gewoonweg aanwezig te zijn en mensen te begeleiden kun je ter plekke al van alles veranderen. Ook de geweldloosheid spreekt me aan; als journalist geloof ik graag dat *'the pen mightier is than the sword'*. In het geval van PBI is de aanwezigheid van de mens dus machtiger dan het pistool.

Wat vind je het leukst aan het bestuurswerk bij PBI tot nu toe?

Hoewel PBI al best een flink aantal jaar bestaat in Nederland [sinds 1988 - red.], en vorige besturen veel werk hebben verzet, is de stichting nog steeds in de opbouwende fase. We zijn nog lang niet overal algemeen bekend en zeker nog niet genoeg bij het grote publiek. Ik vind het een enorme uitdaging om hieraan te werken en hopelijk eraan te kunnen bijdragen dat het voortbestaan van PBI de komende jaren kan worden gegarandeerd. Ik hou er nu eenmaal van om stichtingen te helpen verder te groeien, in die zin ben ik wel een beetje een bouwer.

Is er nog iets wat je de lezers wilt meegeven?

Ik vind dat de Nederlandse regering nog wel een tandje bij kan zetten waar het de bescherming van mensenrechten in andere landen betreft. We verkopen soms wapens en drijven handel met regimes waar ik soms mijn vraagtekens bij zet. Nu zijn er bijvoorbeeld in Afrika niet zo heel veel democratische regeringen. Je kunt zelfs de vraag stellen of we die wel ontwikkelingsgeld moeten sturen of juist niet, maar dat vind ik een moeilijke om te beantwoorden.

Nieuws en agenda

Hoera! Nieuwe bestuursleden

Per 1 december 2009 is het bestuur van PBI Nederland versterkt met vijf nieuwe leden: **Jumi van der Velde**, **Anouk Eigenraam**, **Joris Thomassen**, **Iiona Kraayvanger** en **Bas Bakkenes**.

Dank, oud-bestuursleden!

We hebben begin 2010 afscheid genomen van bestuursleden **Martijn Klem**, **Dirk Steen** en **Bart Monnens**. We bedanken hen hartelijk voor hun inzet de afgelopen jaren!

Fondsenwerving

Belangrijk dit jaar is het vinden van een nieuw fonds voor institutionele financiering van PBI Nederland omdat de overeenkomst met onze grootste donateur, *Stichting Doen*, in 2011 afloopt. Daarnaast zullen we ook veel tijd en energie stoppen in het vinden van nieuwe fondsen voor de afzonderlijke projecten.

We zoeken nog iemand met ervaringen in fondsenwerving. Heeft u hierover suggesties of ideeën, dan kunt u contact opnemen met de coördinator **Liesbeth Lenselink** via info@peacebrigades.nl of 06 1649 8221.

Vacatures

Aan de slag voor PBI? Kijk voor een actueel overzicht van de vacatures in Nederland op www.peacebrigades.nl. Wilt u uitgezonden worden? Check dan de internationale websites via www.peacebrigades.org en neem contact op met de Trainingsgroep via pbi.trainingsgroep@gmail.com.

Activiteiten 2010

We zijn alweer even op weg in 2010 en er heeft van alles plaatsgevonden:

- een stand op het congres *Struggle for Peace* in Utrecht,
- een nieuwsjaarsborrel op kantoor,
- een trainingsweekend met 18 deelnemers,
- een speakerstour-bijeenkomst met de Indonesische mensenrechtenactivist **John Djonga** (m.m.v. Amnesty International) in de Kargadoor,
- een bezoek van de Nepalese mensenrechtenactiviste **Mandira Sharma**, hoofd van het Advocacy Forum.

Maar er komt nog veel meer aan dit jaar. Houd onze site in de gaten.

Uitnodiging Jaardag

Zet alvast in uw agenda; **zaterdag 3 juli Jaardag PBI Nederland**. Iedereen die PBI een warm hart toedraagt is uitgenodigd: vrijwilligers van vroeger en nu, donateurs, fondsen, persrelaties, partnerorganisaties, belangstellenden, vrienden, familie en kennissen!

We zorgen voor een interessant programma over mensenrechten, vrede, internationale uitzending en PBI in Nederland, met presentaties, discussies, workshops en tijd om te 'socializen'. We eindigen de dag met een lekkere maaltijd die, als het een beetje meezit, buiten plaatsvindt! Nadere informatie volgt op onze website en in onze digitale nieuwsbrief.

Digitale nieuwsbrief

Wilt u naast Peaces ook 6 keer per jaar de digitale nieuwsbrief ontvangen? Meldt u zich dan aan via secretariaat@peacebrigades.nl.

Financiële steun hard nodig

Mandira Sharma, op bezoek bij PBI in Utrecht, 25 maart 2010. Een verslag vindt u op onze site.

PBI Nederland zorgt voor de werving en training van vrijwilligers die worden uitgezonden naar onze projectlanden, voor financiële bijdragen aan de projecten, voor informatie naar de achterban en voor de politieke steun die nodig is om de internationale druk hoog te houden zodat de veiligheid van de mensenrechtenverdedigers gewaarborgd kan worden.

We hebben uw financiële steun hard nodig om onze taken uit te kunnen blijven voeren. We hopen daarom dat u een bijdrage wilt overwegen. Mocht u vragen hebben over de mogelijkheden, wilt u uw jaarbijdrage verhogen, of wilt u een wijziging doorgeven, neemt u dan contact met ons op.

Als donateur ontvangt u ons blad *Peaces* tweemaal per jaar en blijft u - als u zich daarvoor opgeeft - op de hoogte van onze activiteiten door de tweemaandelijks digitale nieuwsbrief.

Namens onze cliënten in Nepal, Guatemala, Indonesië, Mexico en Colombia alvast hartelijk dank voor uw gift!

Hier
postzegel
plakken

PBI Nederland
Oudegracht 36
3511 AP Utrecht

‘Sinds de jaren ’80 ben ik donateur van PBI. Ik ben bij verschillende vredesorganisaties betrokken geweest. Zo was ik secretaris van het *Landelijk Beraad Vredesorganisaties*. Evert Huisman, de oprichter van PBI Nederland, zat daar ook in en was de initiatiefnemer van de *Stichting Burgervredeswerker* waarvan ik penningmeester werd. Deze stichting wilde burger-vredeswerkers naar crisisgebieden sturen. PBI sluit dus prima aan bij de vredesinitiatieven die ik een warm hart toedraag. Het mooie van PBI vind ik dat zij niet tégen iets zijn, maar vóór iets. ‘We gaan iets *doen* om vrede te bevorderen.’

*Wijnand Thoomes,
donateur*

PBI Nederland

Hierbij machtig ik PBI Nederland om geld van mijn rekening af te schrijven als donatie voor het vredes- en mensenrechtenwerk van PBI.

- Ik steun PBI met ..... euro eenmalig
- Ik steun PBI met ..... euro per half jaar
- Ik steun PBI met ..... euro per jaar

Ik ontvang graag de tweemaandelijks digitale nieuwsbrief.

Email: .....

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Plaats: .....

E-mail: .....

Rekeningnummer: .....

Handtekening: .....

Datum: .....

Plaats: .....